

IZVEŠTAJ: „2026 EASE Summer Symposium – Influence & Impact”

Uvodni impulsi

U periodu od 2. do 4. juna 2026. godine održan je onlajn događaj „2026 EASE Summer Symposium” na okvirnu temu „Influence & Impact”. Simpozijum je bio posvećen inovacijama u načinu na koji urednički timovi postavljaju standarde, prikazuju kvalitet i mere prijem, uticaj i značaj

objavljenih naučnih istraživanja. Događaj je okupio urednike, izdavače i stručnjake iz oblasti naučne komunikacije, sa ciljem razmene znanja, iskustava i praktičnih strategija za unapređenje kvaliteta časopisa i naučnih publikacija. Program Simpozijuma obuhvatio je šest glavnih sesija koje su vodili stručnjaci iz relevantnih oblasti. Kroz ove sesije učesnici su imali priliku da steknu praktične uvide u načine poboljšanja kvaliteta, vidljivosti, uticaja i dugoročne održivosti naučnih časopisa. Naglašeno je da se uspeh savremenog naučnog izdavaštva ne meri samo brojem objavljenih radova ili citata, već i kvalitetom uredničkih procesa, transparentnošću, poverenjem zajednice i stvarnim doprinosom objavljenih istraživanja. Događaj je bio organizovan tokom tri radna dana, sa sesijama raspoređenim u različitim terminima kako bi se omogućilo učešće zainteresovanim iz različitih vremenskih zona. Ovakav format doprineo je većoj dostupnosti programa i uključivanju šire međunarodne zajednice urednika, izdavača i stručnjaka za naučnu komunikaciju. Pored glavnog programa, Simpozijum je uključio i niz satelitskih (pratećih) događaja. Svi prateći događaji razmatrali su temu „Influence & Impact” iz različitih perspektiva, čime je dodatno obogaćena rasprava o budućnosti naučnog izdavaštva.

U okviru Simpozijuma, u uvodnom delu, održana je i poster izložba sa takmičarskim karakterom. Poster sesija je omogućila predstavljanje različitih projekata, istraživanja i inicijativa povezanih sa unapređenjem uredničke prakse, standarda kvaliteta i procene uticaja naučnog rada.

„2026 EASE Summer Symposium – Influence & Impact” predstavljao je značajan međunarodni skup posvećen unapređenju naučnog izdavaštva. Događaj je pružio korisne smernice za uredničke timove i izdavače u vezi sa jačanjem standarda, dokazivanjem kvaliteta i merenjem uticaja objavljenih istraživanja. Posebno je naglašeno da budućnost naučne komunikacije zavisi od transparentnosti, uredničke prakse, pouzdanih metrika i strateškog pristupa razvoju časopisa. Simpozijum, kao i pojedinačne satelitske/prateće događaje su ispred Visoke strukovne vaspitačke i medicinske škole u Vršcu pratile: dr Radmila Palinkašević, dr Ivana Đorđev i msr Milica Jovanov.

- Link ka celom programu: <https://ease.org.uk/ease-events/2026-ease-summer-symposium/2026-summer-symposium-scientific-programme/>; (fotografija najave događaja preuzeta sa linka: <https://ease.org.uk/ease-events/2026-ease-summer-symposium/>).
- Informacije o prethodnim događajima v. na: <https://ease.org.uk/events/list/?eventDisplay=past>

❖ **Ponedjeljak, 1. jun 2026.**

Summer Symposium Satellite Event:

„Beyond Track Changes: Measuring the Impact of Human Manuscript Editing in an AI-Driven Publishing Landscape”

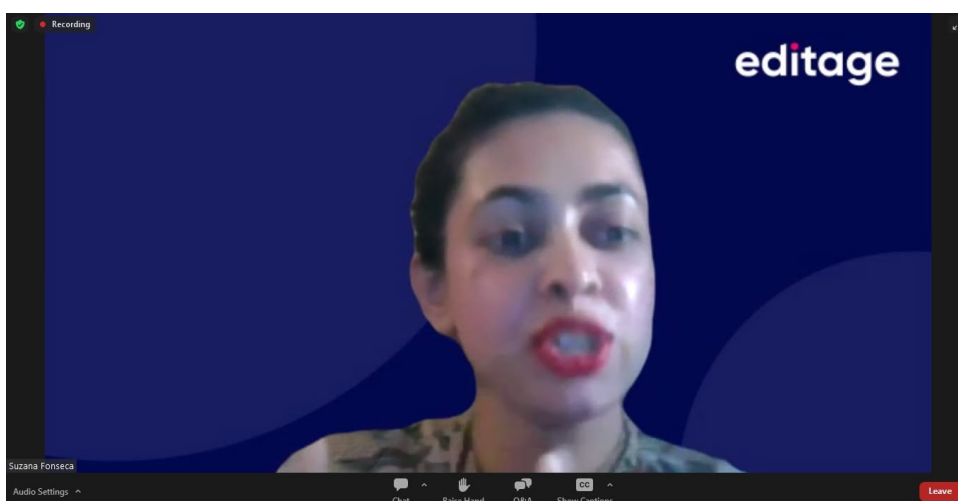
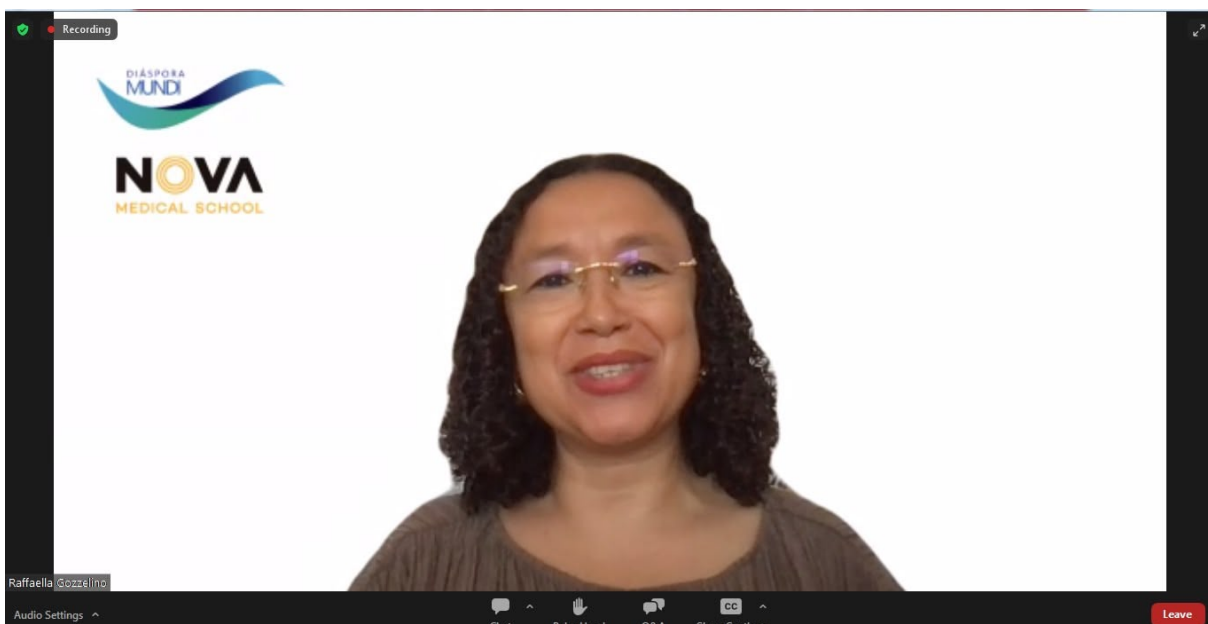
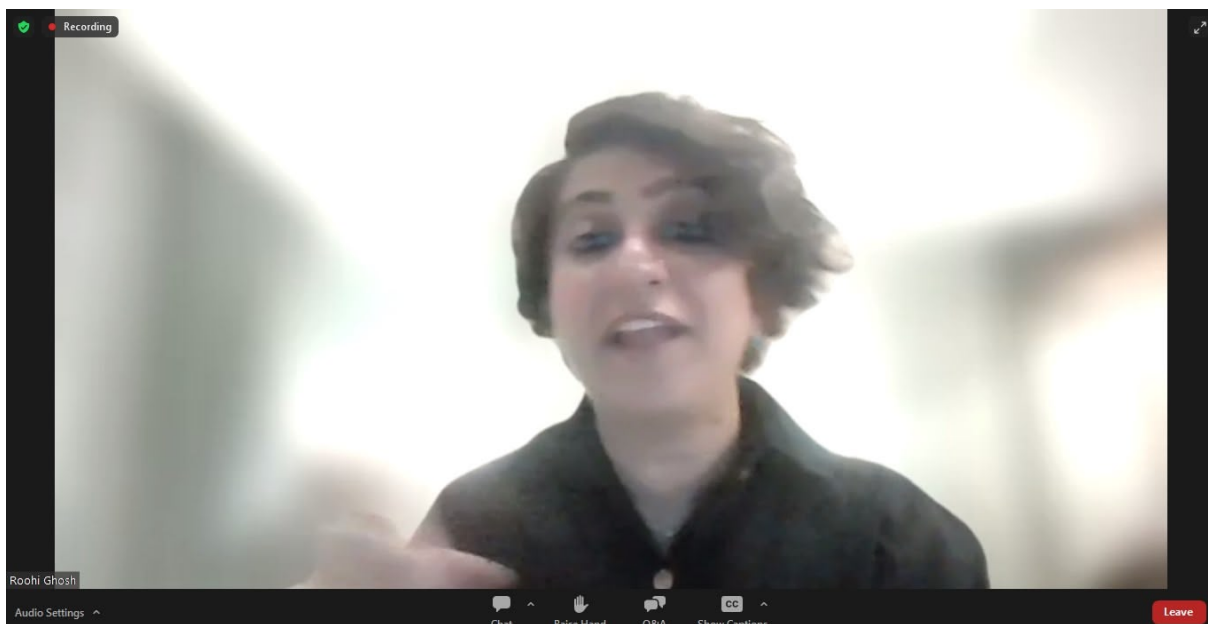
Link ka događaju: <https://ease.org.uk/event/manuscript-editors-event-beyond-track-changes-measuring-the-impact-of-human-manuscript-editing-in-an-ai-driven-publishing-landscape/>.

U ponedjeljak, 1. juna 2026. godine, od 15.⁰⁰ do 16.⁰⁰ časova po lokalnom vremenu, putem **Zum (Zoom)** platforme, održan je *Summer Symposium Satellite Event* – prateći događaj **EASE (European Association of Science Editors) Letnjeg simpozijuma** pod nazivom „Beyond Track Changes: Measuring the Impact of Human Manuscript Editing in an AI-Driven Publishing Landscape / Izvan funkcije

Naslovni slajd preuzet sa <https://ease.org.uk/events/list/?tribe-bar-date=2026-06-01>

’Prati izmene’: merenje uticaja ljudskog uređivanja rukopisa u izdavačkom okruženju oblikovanom veštačkom inteligencijom”. Događaj je bio posvećen ulozi i značaju ljudskog uredničkog rada u savremenom naučnom izdavaštvu, u kojem sve šira upotreba alata veštačke inteligencije menja način na koji se uređivanje rukopisa doživljava, procenjuje i vrednuje. Učesnici su ukazali na izazov održivosti u izdavaštvu usled eksponencijalnog rasta broja rukopisa i nedostatka recenzenata, što ubrzava uvođenje automatizovanih rešenja. Poseban akcenat stavljen je na činjenicu da se jezičke korekcije, osnovno preformulisanje i površinske provere doslednosti sve češće smatraju zadacima koji se mogu automatizovati, dok ključni aspekti ljudske uredničke stručnosti, kao što su prosuđivanje, razumevanje konteksta, etička svest, poznavanje disciplina i usklađenost sa zahtevima časopisa, ostaju manje vidljivi, ali i dalje nezamenljivi. Masovna upoređivanja kroz standardizovane okvire provere potvrdila su ovu podelu, pokazavši da je tehnologija izvanredna za objektivnu kontrolu statistike i programskih kodova, ali da zakazuje u subjektivnom domenu koji zahteva ljudsku procenu važnosti, inovativnosti i stvarnog doprinosa rada. Cilj sesije, organizovane u formi panela, bio je da urednicima časopisa/rukopisa pruži okvire i za predstavljanje vrednosti njihovog rada u okruženju u kojem se veštačka inteligencija sve više koristi, kao i da ponudi načine za merenje i dokazivanje uredničkog uticaja bez svođenja uređivanja na mehaničke ili isključivo alatima zasnovane metrike. Takođe, sesija je obuhvatila, kroz dijalog, pokazatelje uredničkog uticaja u različitim radnim tokovima a promišljalo se i na temu uredničkih veštine u budućnosti. U tom kontekstu, izražena je zabrinutost za mlade istraživače koji se, pod pritiskom za većom produktivnošću, podstiču na prekomerno oslanjanje na tehnologiju pre nego što ovladaju bazičnim akademskim veštinama, čime rizikuju gubitak sposobnosti kritičkog čitanja, promišljanja i kreativnosti. Događaj je bio besplatan i otvoren za sve zainteresovane, a organizovala ga je Profesionalna grupa urednika rukopisa pri EASE-u. Moderator događaja bila je *Roohi Ghosh*, panelisti: *Raffaella Gozzelino*, *Suzana Fonseca* i *Yateen Joshi*. Vebinar su pratile dr Ivana Đorđev i msr Milica Jovanov.

- Korisni linkovi: <https://journals.sagepub.com/>
- <https://apps.crossref.org/SimpleTextQuery> (za proveru referenci)

❖ **Utorak, 2. jun 2026.**

„The Quality of AI Peer Review Reports”

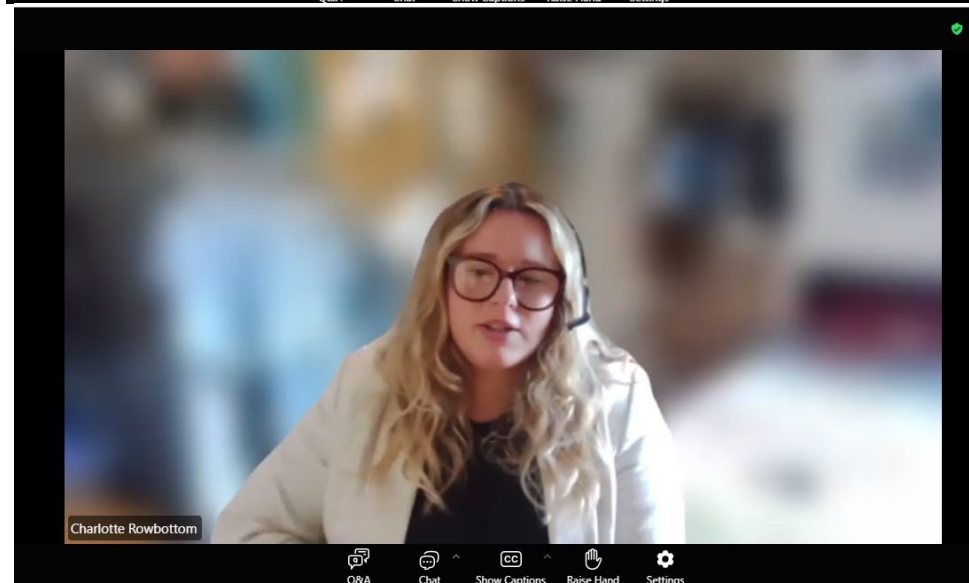
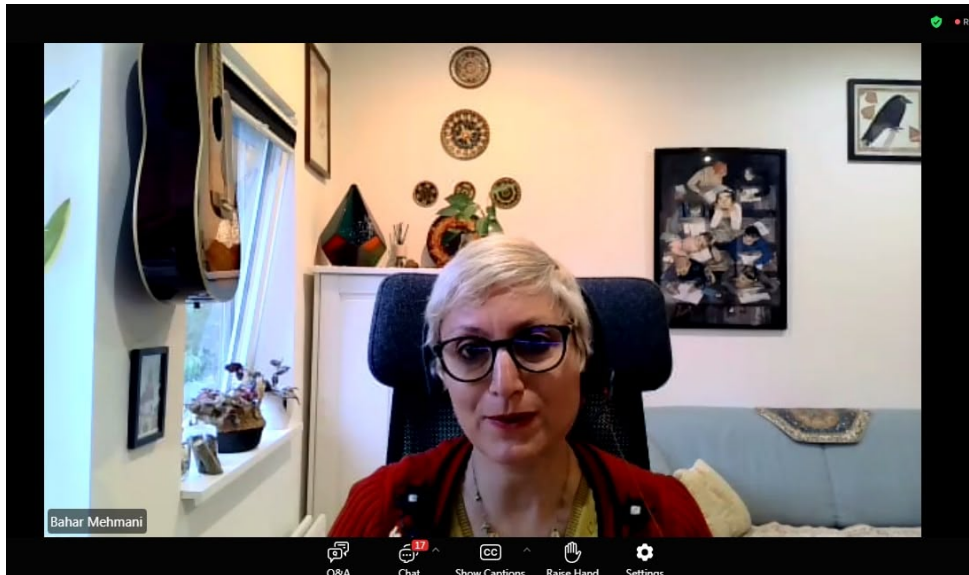
U utorak, 2. juna 2026. godine, od 13.⁰⁰ do 14.⁰⁰ časova po lokalnom vremenu održan je satelitski/prateći događaj pod nazivom „The Quality of AI Peer Review Reports”, u okviru EASE Summer Symposium-a. Događaj je bio posvećen kvalitetu recenzentskih izveštaja koje generiše ili podržava veštačka inteligencija, kao i njenom sve većem uticaju na naučno izdavaštvo i sistem preprinta. Organizator događaja bio je EASE *Peer Review Committee*, a učešće je bilo besplatno i otvoreno za sve zainteresovane. Cilj skupa bio je da se razmotri na koji način AI alati mogu doprineti izradi reproduktivnih, konstruktivnih i korisnih recenzija, ali i da se ukaže na njihova ograničenja, rizike i etičke izazove. Događaj je moderirao Mario Malički (SAD). Učesnici panela bili su Arjun Kumar Manrai (Harvard University), Natalie Khalil (ispred Reviewer3), i Mark Hahnel (Digital Science). Tokom diskusije posebna pažnja bila je usmerena na pitanje da li AI može da poboljša efikasnost i doslednost procesa recenzije. Istaknuto je da AI alati mogu biti korisni u prepoznavanju strukturnih nedostataka u rukopisima, proveriti jasnoće argumentacije, uočavanju nedovoljno obrazloženih zaključaka i pomoći recenzentima u formulisanju preciznijih komentara. Takođe je naglašeno da AI može doprineti bržem procesu pregleda radova, što je posebno važno u oblastima sa velikim brojem naučnih publikacija. Predstavljeni su impresivni rezultati masovnih testiranja kroz okvir *ReviewBench*, koji su obuhvatili analizu 145.000 komentara i eksperiment sa 4.500 preprinata. Učesnici su ukazali i na značajna ograničenja upotrebe veštačke inteligencije u recenziji. Među najvažnijim izazovima izdvojeni su mogućnost generisanja netačnih ili neproverenih tvrdnji, nedostatak dubljeg razumevanja naučnog konteksta, pristrasnosti u modelima, kao i pitanja transparentnosti i odgovornosti. Istaknuto je da specijalizovani računarski sistemi (poput *Reviewer3*) ispoljavaju izrazitu kritičku nastojenost i primenjuju visoke kriterijume selektivnosti, odnosno čak 98% njihovih unosa čine kritike, dok je stopa opcije za prihvatanje rada u trenutnom stanju iznosila 0%. Pored toga, naglašeni su tehnički rizici poput nalaženja mana koje u tekstu ne postoje, kao i površnih procena kod sasvim novih, graničnih metodologija. Naglašeno je da AI ne bi trebalo da zameni ljudskog recenzenta, već da se koristi kao pomoćno sredstvo koje može unaprediti kvalitet recenzentskog rada. Posebno je bilo reči o potrebi za jasnim smernicama u korišćenju AI alata u naučnom izdavaštvu. Transparentnost je prepoznata kao ključni uslov za očuvanje poverenja u naučnu komunikaciju. Zaključeno je da AI ima potencijal da značajno doprinese razvoju kvalitetnijeg i efikasnijeg sistema recenziranja, ali samo ukoliko se koristi odgovorno, kritički i uz ljudski nadzor. Događaj je pružio koristan uvid u trenutne prakse (npr. proces recenziranja integrisana dva virtuelna recenzenta i jedan recenzent), mogućnosti i izazove primene AI u procesu recenziranja i podstakao dalju diskusiju o budućnosti naučnog recenziranja. Učesnici su ukazali na to da AI može biti vredan alat za podršku recenzentima, ali da konačna procena, etička odgovornost i kritičko mišljenje moraju ostati u domenu čoveka. Događaju su prisustvovali dr Ivana Đorđev i msr Milica Jovanov.

„Understanding Metrics: What They Mean and How to Use Them”

U utorak, 2. juna 2026. godine, od 15.⁰⁰ do 16.³⁰ časova po lokalnom vremenu, u okviru *EASE Summer Symposium*-a održana je sesija pod nazivom „Understanding Metrics: What They Mean and How to Use Them”. Sesija je bila posvećena razumevanju ključnih istraživačkih i časopisnih metrika, njihovom značenju, ograničenjima i mogućnostima primene u proceni uticaja naučnih istraživanja, sadržaja, časopisa i različitih učesnika u naučnoj komunikaciji. Cilj sesije bio je da se učesnicima pruži jasnije razumevanje toga šta pojedine metrike mere, ali i šta ne mogu da prikažu. Posebno je naglašeno da metrike ne treba posmatrati izolovano, niti ih koristiti kao jedini pokazatelj kvaliteta, već ih treba tumačiti u širem kontekstu, uzimajući u obzir specifičnosti oblasti, ciljeve časopisa, publiku, uredničku politiku i dugoročni razvoj publikacije. Sesijom je predsedavao Jason Roberts (Kanada). U panelu su učestvovali Jenny Neophytou (UK), Maryam Sayab (Ujedinjenih Arapskih Emirata), Liz Turner (UK), Ginny Pittman (SAD) Erin Landis (SAD). U okviru sesije predstavljeni su i doprinosi video učesnika. Učesnici su ukazali na to da se pokazatelji kao što su citiranost, preuzimanja, vidljivost, angažovanje publike i drugi oblici merenja uticaja mogu koristiti za strateško planiranje, pozicioniranje časopisa i donošenje uredničkih odluka. Međutim, naglašeno je da se metrike moraju koristiti odgovorno, etički i transparentno, kako bi se izbegle pogrešne interpretacije, preterano oslanjanje na bročane pokazatelje i donošenje zaključaka koji ne odražavaju stvarni kvalitet ili značaj naučnog rada. Posebna pažnja bila je posvećena etičkoj i strateškoj upotrebi metrika. Učesnici su istakli da metrike mogu pomoći uredničkim timovima da bolje razumeju svoju publiku, prate razvoj časopisa, procene domet objavljenog sadržaja i identifikuju mogućnosti za unapređenje uticaja. Istovremeno je naglašeno da metrike treba koristiti kao alat za podršku odlučivanju, a ne kao zamenu za stručno rasuđivanje, kvalitativnu procenu i uredničku odgovornost. Sesija je pružila koristan okvir za razumevanje uloge metrika u savremenom naučnom izdavaštvu. Pravilna, etička i kontekstualizovana upotreba metrika može pomoći časopisima da ojačaju svoj uticaj, unaprede strategiju razvoja i bolje predstavljaju vrednost objavljenih istraživanja različitim zainteresovanim stranama. Sesiji su u celini ili delovima pratili: dr Ivana Đorđev i msr Milica Jovanov.

Korisni linkovi:

- <https://ease.org.uk/wp-content/uploads/2026/05/26.05.-EASE-Symposium-RBMO-LinkedIn-Poster-Duncan-Nicholas-1.pdf>
- <https://ai.nejm.org/>
- <https://ai.nejm.org/doi/full/10.1056/AIe2501051>
- <https://ai.nejm.org/doi/full/10.1056/AIe2501175>
- <https://ai.nejm.org/doi/full/10.1056/AIe2300197>
- <https://ai.nejm.org/doi/full/10.1056/AIoa2300138>
- <https://ai.nejm.org/doi/full/10.1056/AIoa2400196>
- <https://www.nejm.org/rss-feed/>
- <https://www.biorxiv.org/content/10.64898/2026.04.17.719279v1>
- <https://reviewer3.com/>
- <https://figshare.com/>
- <https://preprints.ai/>
- <https://hahnel.substack.com/p/preprintsai-how-much-of-peer-review>
- <https://tsp.scione.com/cms/fulltext.php?id=157>
- <https://scholarlykitchen.sspnet.org/2025/04/09/peer-review-has-lost-its-human-face-so-whats-next/>

You are viewing Mary Hodgson's screen

Maryam Sayab

REC View Options

Bahar Mehmani To Everyone
Congratulations to the Emerald Publishing, Lucy team!

Audio Setting Q&A Chat Show Captions Raise Hand Settings Leave

You are viewing Mary Hodgson's screen

REC View Options

ease korea

About KCSE

EASE Korea

2026 KCSE EVENTS AND ACTIVITIES

Audio Setting Q&A Chat Show Captions Raise Hand Settings Leave

You are viewing Arjun (Raj) Manrai's screen

REC View Options

Accelerating Science with Human-AI Review

7 days from submission (Aug 20) to decision

Review by Human Editor [Raj Manrai (with thinking)]

AI Model 1 Review [GPT-5 (with thinking)]

AI Model 2 Review [Gemini 2.5 Pro]

Discussion with editors [Aug 26] and decision sent

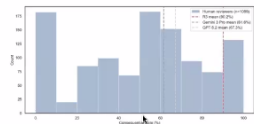
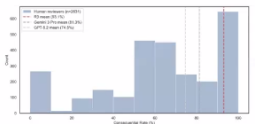
Arjun (Raj) Manrai

Audio Setting Q&A Chat Show Captions Raise Hand Settings Leave

You are viewing **Natalie Khalil's screen** REC
View Options

Human Review Quality is Variable

- Distribution of consequential rate by individual reviewers
- There are peaks near 0 and 100%, even after splitting by paper decision

(a) Accepted papers only. (b) Rejected papers only.

Figure S6: **Reviewer Consequential Rate Distribution by Submission Decision.** Distribution of consequential rate split by submission decision for ICLR 2025 submissions. (a) Accepted papers only ($n = 1,089$ reviewer-paper pairs, mean = 49.5%). (b) Rejected papers only ($n = 2,631$ reviewer-paper pairs, mean = 62.2%). The bimodal pattern with peaks near 0% and 100% persists in both subsets, indicating that reviewer-to-reviewer variance is not solely driven by paper quality.

Audio Setting Workplace

Chat Share Content Raise Hand Settings

REC

You are viewing **Mark Hahnel's screen** REC
View Options

WHERE IT DOESN'T — YET preprint.ai

Not there yet

! **Hallucinated weaknesses**

Reviewers occasionally invent flaws not actually in the manuscript. Mitigated by 2-reviewer requirement for inclusion, but not eliminated.

! **Expertise ceiling on edge cases**

For genuinely novel methods, the agents fall back to surface-level critique. The system performs best on well-trodden study designs.

! **Author identity, novelty**

We can't score "is this person the right person to ask this question". Reviewer judgment about provenance is still human-only.

Machine-generated indicator, not peer review 19 / 14

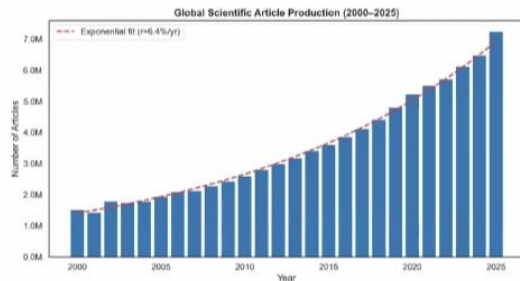
Audio Setting

Chat Share Content Raise Hand Settings

REC

The Peer Review System Faces a Sustainability Crisis

Scientific manuscript volume is rising exponentially

[GitHub.com/natalienkhalil/paper-stats](https://github.com/natalienkhalil/paper-stats)

Expert reviewer capacity is limited

75%

of journal editors say that "finding reviewers and getting them to accept review invitations" is the hardest part of their job.

2016 PUBLONS' EDITOR SURVEY

<https://publons.com/static/Publons-Global-State-Of-Peer-Review-2018.pdf>

zoom Workplace

You are viewing Natalie Khalil's screen REC View Options

Adoption of AI for Peer Review Has Created a Need for Standardized Benchmarks

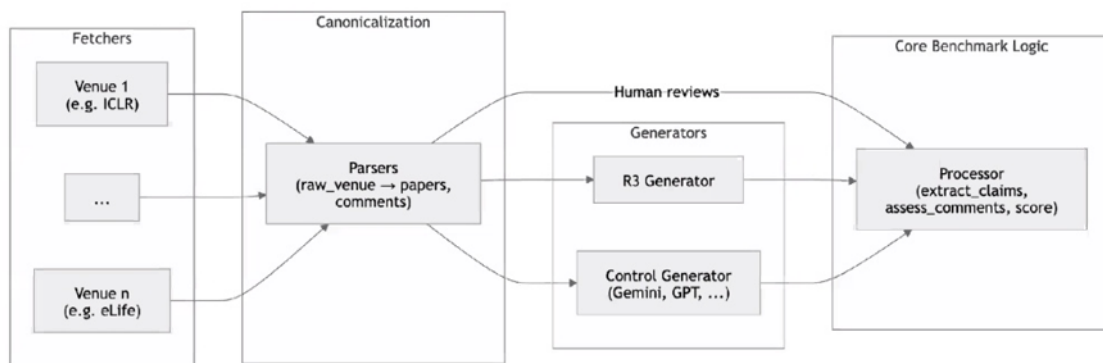
- AI tools are being developed to assist with scientific evaluation
 - Applications range from standard frontier Large Language Models to specialized systems
 - Reviewer3.com (R3) represents a multi-agent system built specifically for peer review
- Standardized evaluation metrics are lacking
 - We need a way to regularly test how these tools compare to one another and to humans
 - Unstructured review formats make direct comparisons difficult

 ChatGPT
  Gemini
  Reviewer3

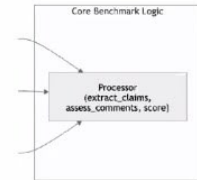
Audio Setting

Natalie Khalil

ReviewBench Establishes A Standardized Evaluation Framework

ReviewBench Assesses Comment Structure, Stance, and Critique Type

Comment Structure

Parse comments into:

- Issue
- Justification
- Remedy
- Anchor

Claim Mapping

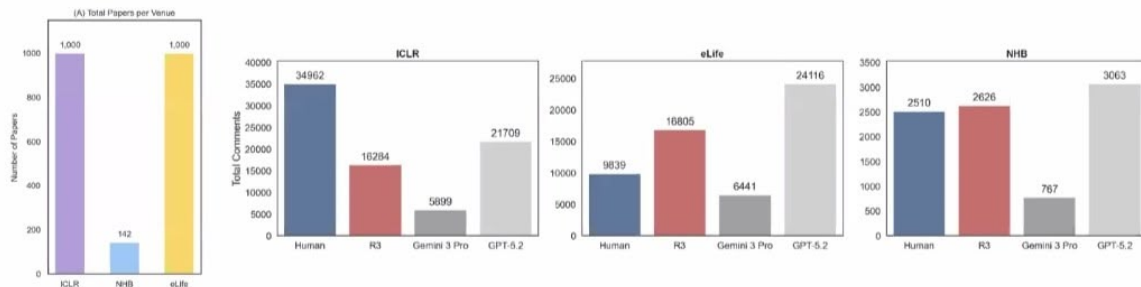
- Extract major claims
- Map comments to claims
- Assign **stance** (supportive/critical/neutral)
- Assign **consequential** label (true/false) if comment undermines claim

Critique Typing

Classify critiques into five standard categories:

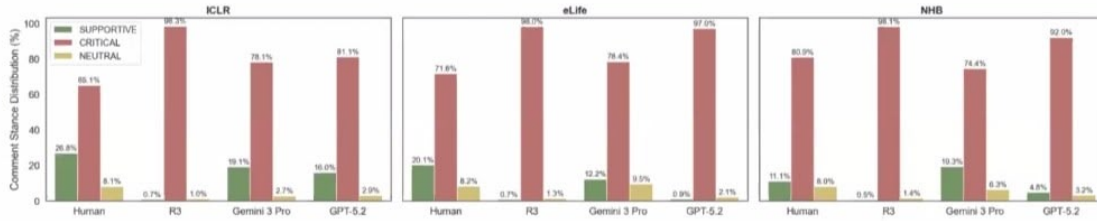
- Validity
- Sufficiency
- Contribution
- Clarity
- Transparency

145,021 Human and AI Review Comments Across Three Venues Were Benchmarked

Humans Maintain a More Balanced Stance Profile

- R3 is the most critical reviewer (98.0-98.3%)

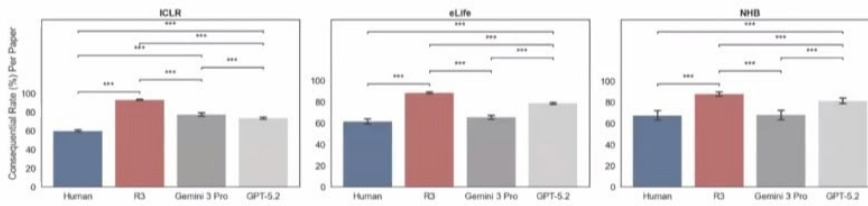
(a) Stance distribution.

Claim Mapping

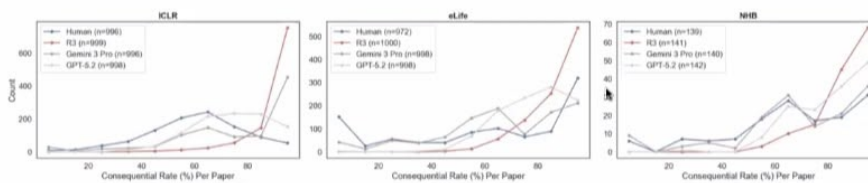
- Extract major claims
- Map comments to claims
- Assign stance (supportive/critical/neutral)

R3 Surfaces More Consequential Issues

- Consequential label is assigned to comments capable of undermining the mapped claim
- 87.9-93.2% of R3 feedback is consequential

(a) Consequential rate.

(b) Distribution of consequential rate.

Workplace

You are viewing Natalie Khalil's screen

A Complementary Model for Scientific Peer Review

- AI is not a direct replacement for human reviewers, which use scientific judgment to evaluate novelty or significance
- AI can scale technical verification and surface issues consequential to major claims
- A complementary model can reduce the burden on human reviewers, allowing them to focus on manuscript decisions

Natalie Khalil

What is Peer Review?

Objective Peer Review

- Is the claim supported by the evidence presented?
- Are the statistics correct?
- Do the references exist and support the statements?
- Are data and code availability statements provided?
- Are there internal inconsistencies?
- Can the conclusions be justified from the data?

Subjective Peer Review

- Is this work important?
- Is this sufficiently novel?
- Would readers of this journal find it interesting?
- Does this advance the field enough?
- Is the contribution significant?
- Would I accept this paper?

Reviewer3

zoom Workplace

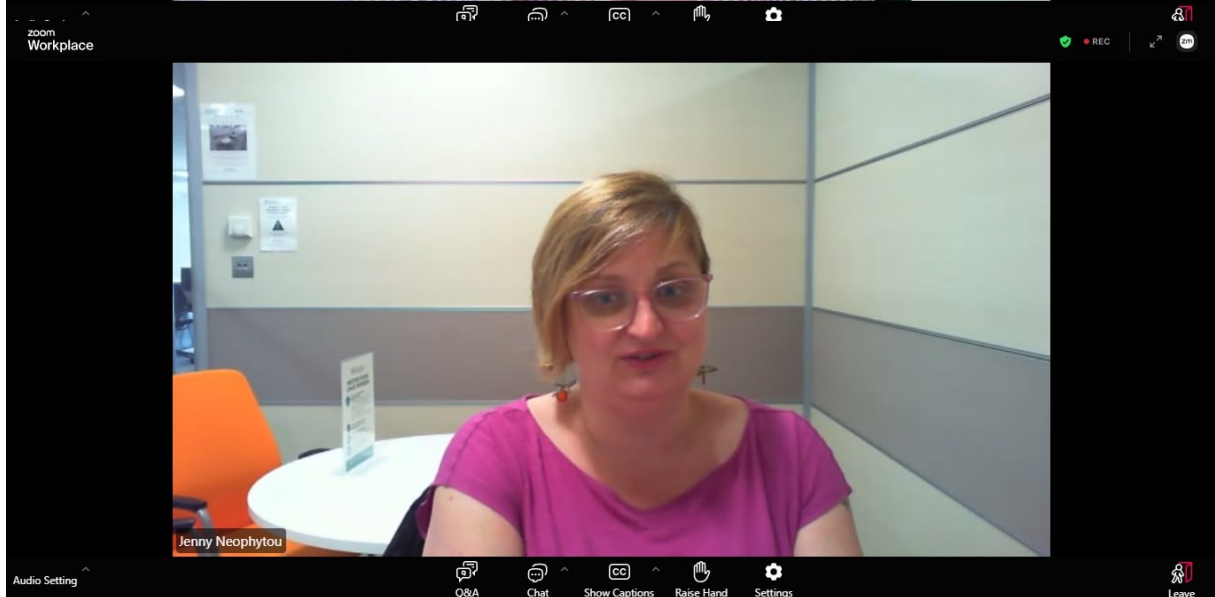
You are viewing Mark Hahnel's screen

preprints.ai

On AI peer review, and what I learned pointing ten reviewers at every new preprint.

Mark Hahnel

Mark Hahnel

❖ Sreda, 3. jun 2026.

U sredu, 3. juna 2026. godine, u lokalnom vremenu od 11.⁰⁰ do 12.³⁰ časova, održana je sesija pod nazivom „Methods for Setting and Upholding Editorial Standards”. Navedena sesija posvećena je sistematskom uspostavljanju, održavanju i komuniciranju uredničkih standarda u naučnim časopisima. Sesija je bila usmerena na načine na koje časopisi mogu jasno da definišu očekivanja u pogledu metodološke rigoroznosti, etičkih principa, transparentnosti i doslednosti uredničkih procedura. Govornici na sesiji bili su Iva Grabarić Andonovski, urednica sa Univerziteta u Zagrebu, Fakulteta prehrambene tehnologije i biotehnologije, Tetyana Yaroshenko, zamenica direktora za istraživanja i međunarodnu saradnju Državne naučne i tehničke biblioteke Ukrajine, Loreta Tauginienè, glavna urednica sa Tehnološkog univerziteta u Kaunasu, Milica Ševkušić, koordinatorka projekta u okviru EIFL Open Access programa i bibliotekarka Instituta tehničkih nauka SANU, i Cheol-Heui Yun, predsednik Odbora za etiku publikovanja na Nacionalnom univerzitetu u Seulu. Tokom sesije istaknuto je da urednički standardi ne treba da ostanu samo formalno navedeni u uputstvima za autore, već moraju biti jasno razumljivi autorima, recenzentima, urednicima i članovima uredničkih odbora. Posebna pažnja posvećena je postavljanju pragova kvaliteta, obuci recenzentata i urednika, kao i korišćenju međunarodnih smernica i okvira koje razvijaju organizacije kao što su EQUATOR Network, COPE i EASE. Učesnici su naglasili značaj transparentnih procedura, jasnih kriterijuma odlučivanja i kontinuiranog unapređivanja uredničke prakse. Razmatrani su i primeri uspešnih i manje uspešnih strategija za sprovođenje standarda, pri čemu je ukazano na to da kvalitet zavisi od dosledne primene pravila, otvorene komunikacije i spremnosti uredničkog tima da preispituje sopstvenu praksu.

Poseban deo sesije bio je posvećen ulozi veštačke inteligencije u analizi podataka i razvoju ciljanih komunikacionih strategija prema različitim grupama autora, recenzentata i čitalaca. Zaključeno je da je uspostavljanje uredničkih standarda kontinuiran proces koji povezuje jasna očekivanja, edukaciju, transparentnost i stalno unapređivanje kvaliteta časopisa. Sesiji je prisustvovala dr Radmila Palinkašević.

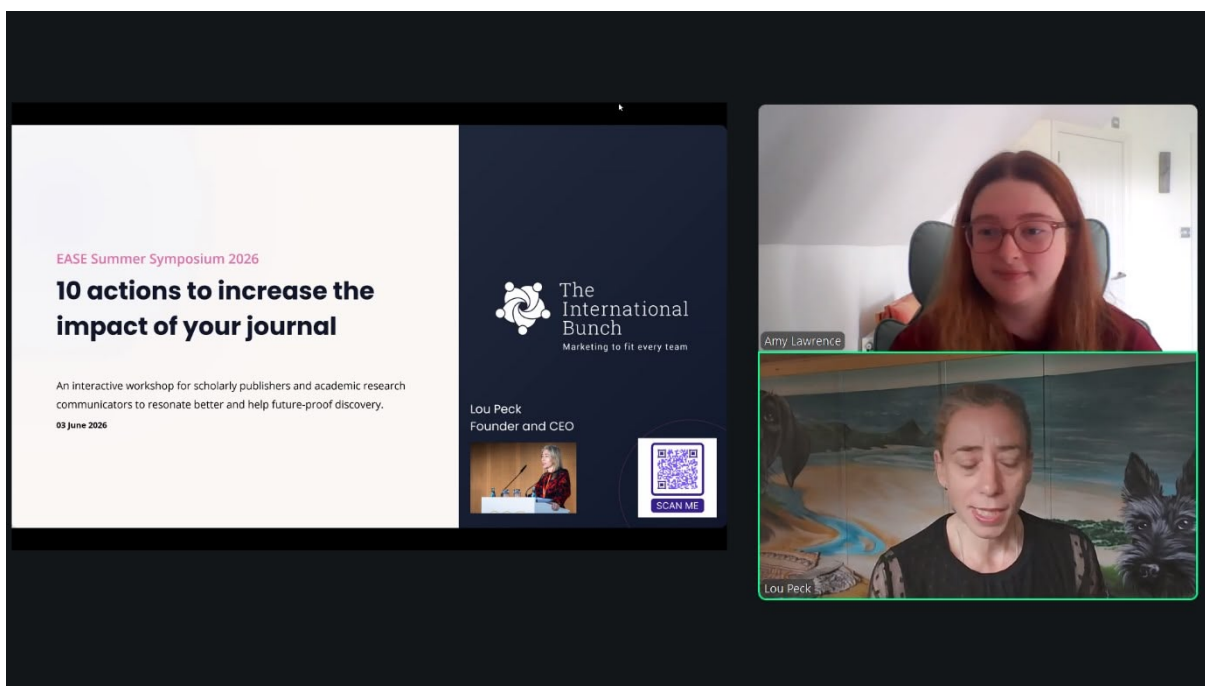
„What Are Journals For? Stakeholders, Mission, and Sustainability”

U okviru *EASE Summer Symposium 2026* održana je četvrta sesija pod nazivom „What Are Journals For? Stakeholders, Mission, and Sustainability”, u sredu, 3. juna 2026. godine, od 15.⁰⁰ do 16.³⁰ po lokalnom vremenu. Sesija je bila posvećena ulozi naučnih časopisa u savremenom akademskom i izdavačkom okruženju, uz naglasak na to da časopisi danas nisu samo mesta za objavljivanje radova, već i zajednice, čuvari znanja i važna infrastruktura za razvoj naučnih oblasti. Diskusija je obuhvatila izazove sa kojima se časopisi suočavaju usled promena u izdavačkoj ekonomiji i sistemima evaluacije naučnog rada. Moderator sesije bio je Phill Jones (UK), a govornici su bili Tasha Mellins Cohen, Martin Vinding i Helina Marshall. Tokom sesije istaknuto je da različite zainteresovane strane različito definišu uspeh časopisa: za naučna društva časopisi predstavljaju podršku zajednici i identitetu discipline, za izdavače su važni održivi modeli i kvalitetna partnerstva, dok su za misijom vođene izdavače ključni dostupnost znanja, javni interes i podrška istraživačima. Posebna pažnja posvećena je časopisima koji služe nedovoljno zastupljenim ili slabije finansiranim zajednicama, jer oni često imaju veliki akademski i društveni značaj, ali funkcionišu u nestabilnim uslovima. Učesnici su ukazali na potrebu da se *održivost posmatra kroz vrednost koju časopis pruža svojoj zajednici, autorima i čitaocima*. Razmatrani su i izazovi koje donose metrike, rangiranja i evaluacioni sistemi, jer preveliko oslanjanje na kvantitativne pokazatelje može potisnuti širu misiju časopisa, kao što su *izgradnja zajednice, očuvanje kvaliteta, podrška uredničkom radu i širenje znanja*. Sesija je takođe naglasila značaj transparentnih i uravnoteženih partnerstava između naučnih društava i izdavača, u kojima je važno očuvati uredničku nezavisnost, jasno definisati ciljeve i obezbediti dugoročnu stabilnost. Zaključeno je da će se uloga časopisa morati dalje razvijati u skladu sa promenama u *istraživačkom pejzažu, otvorenom naukom, novim modelima finansiranja i promenjenim očekivanjima autora i čitalaca*. Glavna poruka sesije bila je da časopisi ostaju *ključni deo naučne komunikacije* upravo zato što povezuju ljude, znanje i zajednice, ali da njihova budućnost zavisi od sposobnosti da usklade misiju, vrednost za zajednicu i održivost. Delu sesije prisustvovala je dr Ivana Đorđev.

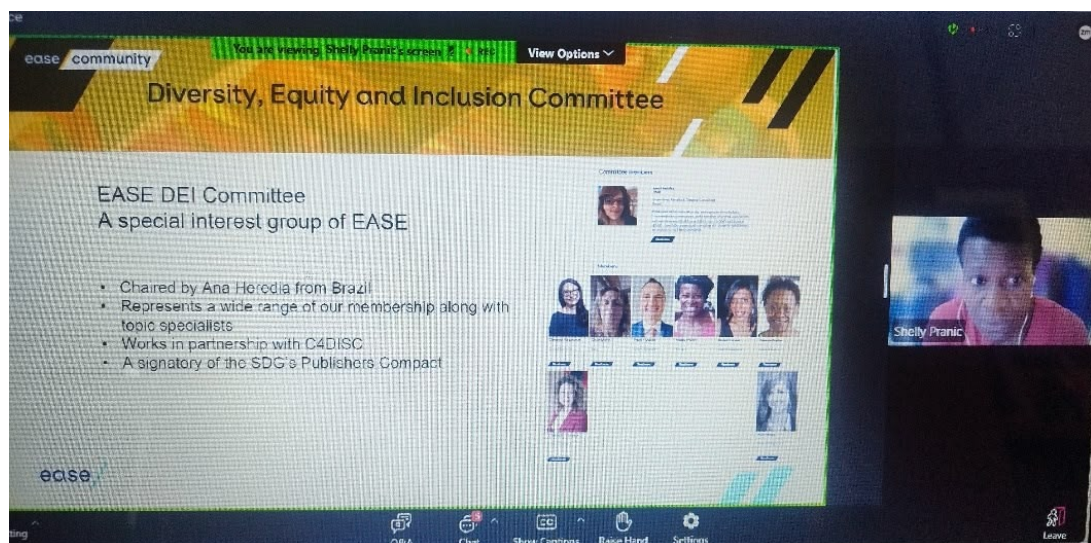
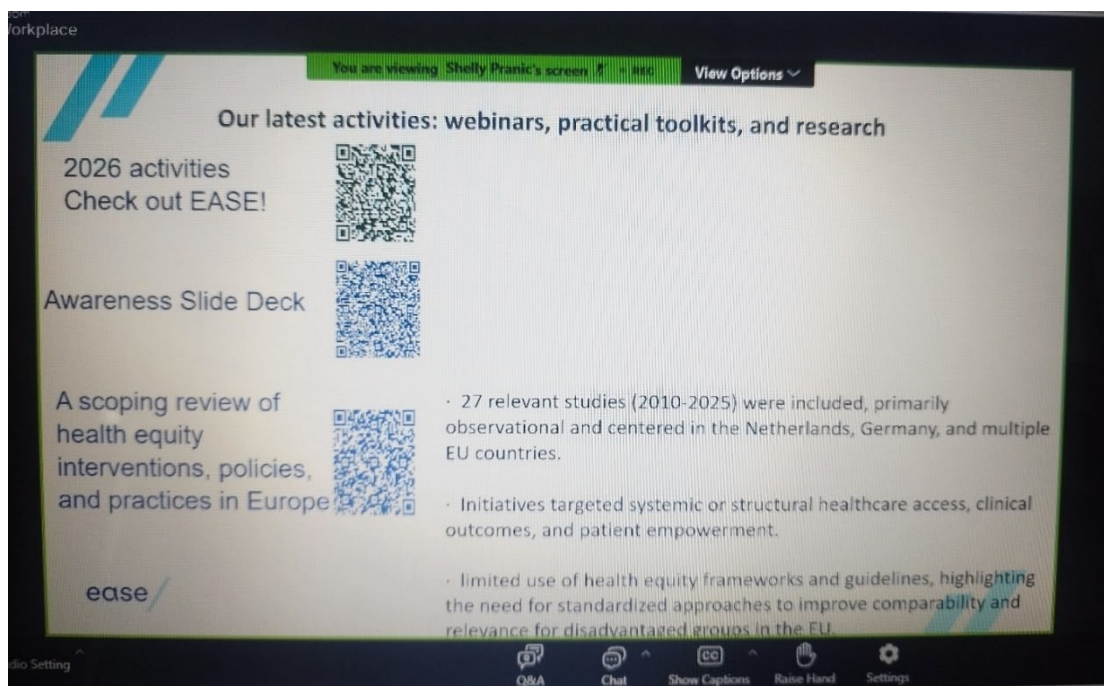

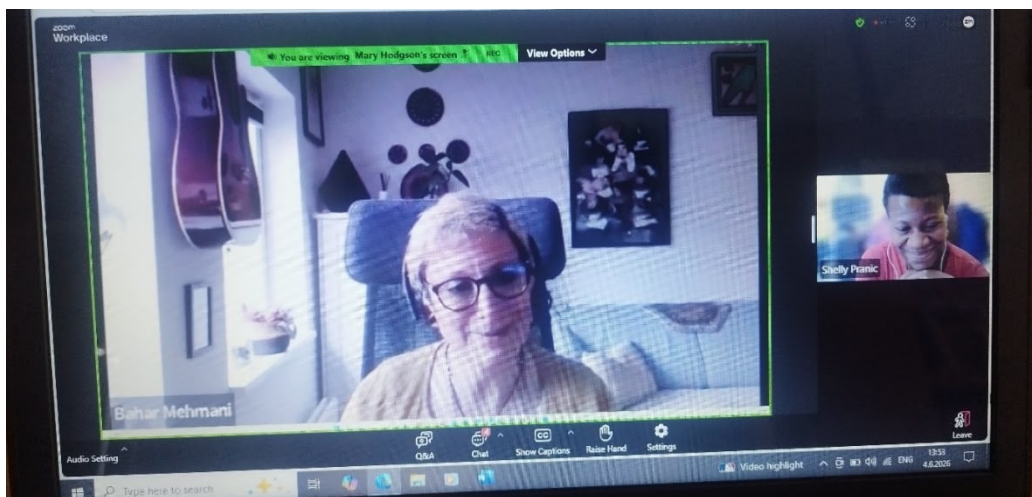
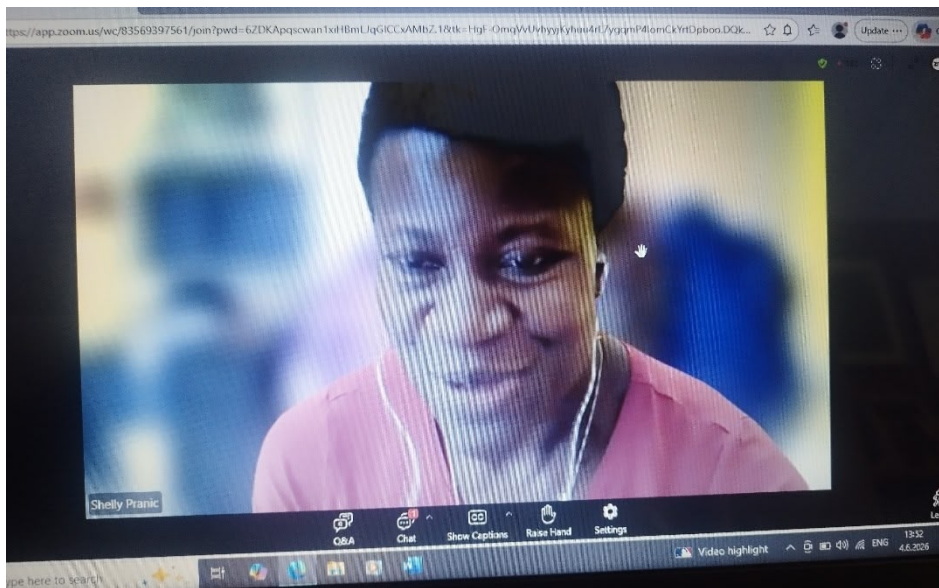
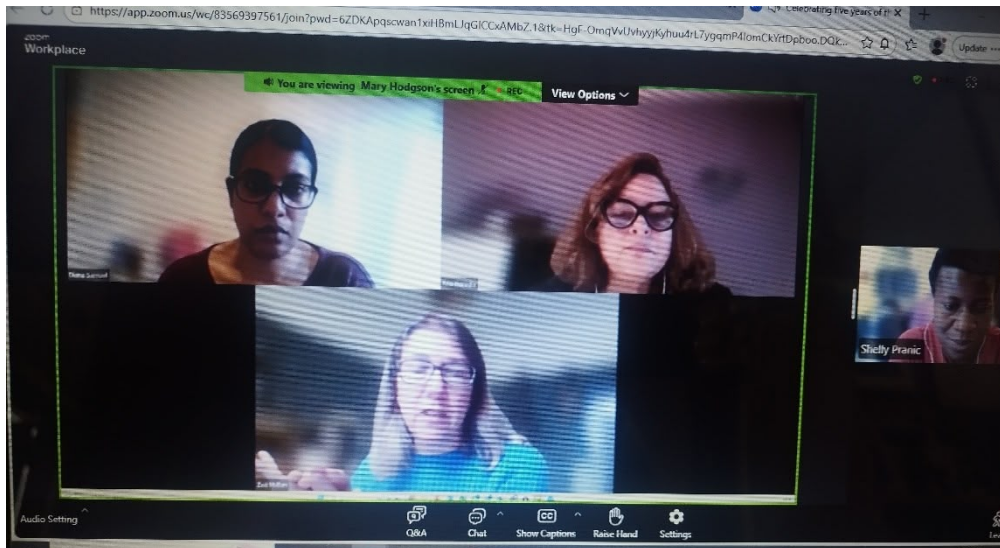
❖ **Četvrtak, 4. 6. 2026.**

U okviru *EASE Summer Symposium 2026* održana je peta sesija pod nazivom „10 Actions to Maximise Journal Impact” u četvrtak, 4. juna 2026. godine, od 11.⁰⁰ do 12.³⁰ po lokalnom vremenu. Sesija je bila posvećena razumevanju uticaja naučnog časopisa i praktičnim strategijama koje uredništva mogu primeniti kako bi taj uticaj unapredila na odgovoran, smislen i ostvariv način. Sesijom je predsedavala Lou Peck, osnivačica organizacije The International Bunch, koja ima višedecenijsko iskustvo u različitim segmentima istraživačkog i izdavačkog ekosistema. U izlaganju je istaknuto da se uticaj časopisa ne može svesti na jednu metriku ili univerzalnu formulu, već da zavisi od misije časopisa, ciljeva, zajednice kojoj služi, kvaliteta, vidljivosti, poverenja, dometa i vrednosti koju pruža autorima i čitaocima. Tokom sesije razmatrano je deset praktičnih aktivnosti koje časopisi mogu preduzeti kako bi ojačali sopstveni uticaj. Posebno je naglašeno da prioriteti ne mogu biti isti za sve časopise, jer ono što je značajno za jedan časopis i njegovu zajednicu ne mora imati istu važnost za drugi. Učesnici su podstaknuti da prepoznaju sopstvene ciljeve, potrebe zajednice i realne mogućnosti, kako bi izabrali aktivnosti koje mogu doneti najveću promenu. Diskusija je povezala pitanja kvaliteta časopisa sa njegovom vidljivošću, poverenjem i uticajem u naučnoj zajednici. Razmatrani su alati i strategije koji mogu pomoći uredništvima da jasnije odrede zašto je određena aktivnost važna, šta njome žele da postignu i kako da procene njene rezultate. Posebno je istaknuto da unapređenje uticaja ne podrazumeva samo povećanje vidljivosti, već i jačanje relevantnosti, dostupnosti, inkluzivnosti i poverenja u časopis. Zaključeno je da je uticaj časopisa višedimenzionalan pojam koji treba posmatrati u skladu sa njegovom misijom, kontekstom i zajednicom kojoj pripada. Glavna poruka sesije bila je da časopisi mogu povećati svoj uticaj kroz jasnije definisane prioritete, odgovorne strategije, bolje razumevanje sopstvene vrednosti i povezivanje kvaliteta sa stvarnim potrebama autora, čitalaca i šire akademske zajednice. Sesiju je pratila dr Radmila Palinkašević.

U četvrtak, 4. juna 2026. godine, u lokalnom vremenu od 13.⁰⁰ do 14.⁰⁰ časova, održan je vebinar pod nazivom „Celebrating five years of the EASE DEI Committee making an impact”, u organizaciji Evropske asocijacije naučnih urednika. Događaj je bio posvećen obeležavanju pet godina rada EASE Komiteta za raznolikost, jednakost i inkluziju. Predavač je bila prof. dr Shelly Pranić. Tokom vebinara predstavljen je pregled najvažnijih aktivnosti Komiteta tokom prethodnih pet godina, počevši od prvog istraživanja potreba članova, preko različitih vebinara posvećenih temama raznolikosti, jednakosti i inkluzije, do izrade materijala za podizanje svesti o značaju ovih principa u naučnom izdavaštvu. Istaknuti su primeri aktivnosti koje su doprinele boljem razumevanju i primeni principa inkluzivnosti, jednakosti i odgovornog uređivačkog rada. Vebinar je ukazao na značaj kontinuirane edukacije, međunarodne saradnje i razvoja praktičnih alata koji mogu pomoći urednicima, autorima i izdavačima da unaprede standarde naučnog komuniciranja. Zaključeno je da je petogodišnji rad EASE DEI Committee dao važan doprinos promociji inkluyivnijeg i transparentnijeg načnog izdavaštva. Deo sesije pratila je i dr Ivana Đorđev.

*Izveštaj pripremile:
dr Ivana Đorđev, dr Radmila Palinkašević i msr Milica Jovanov*